www.svoboda-news.com

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XXXII. — Число 13. — Джерзи Сити, Н. Дж., четвер, 17. січня, 1924.

VOL. XXXII. No. 13. — Jersey City, N. J., Thursday, January 17, 1924. — THREE CENTS

АМЕРИКА ОСТЕРІГАЄ МЕКСИКАНСЬКИХ ПОВСТАНЦІВ

ВАШІНҐТОН, 15. січня. — Департамент стейту заявив, що Злучені Держави будуть протестувати проти бльокади (замкнення для заграничної торговлі) мексиканського порту Тампіко мексиканськими повстанцями. Департамент уже видав приказ свому конзулеви в Вера Крус, осідку повстанської команди, заложити урочисту заяву Злучених Держав, що порт Тампіко мусить за всяку ціну бути свобідний для торговлі.

НОВИЙ ПРОЄКТ ЗБИРАННЯ ГРОША НА БОНУС

ВАШІНҐТОН, 15. січня. — Сенатор Кертис з Канзасу предложив поправку до податкового проєкту секретаря скарбу Мелона, після котрої справу бонуса для жовнірів можнаби получити зі зниженнєм податку, а гроші, потрібні на бонус, зібрати через оподаткованнє театрів. В той спосіб можнаби зібрати, після нього 70 міліонів долярів у рік. Сенатор Ковнленд зате виступив з проєктом видання бондів на сю ціль.

ЗА ЗНИЖЕННЄМ ТОВАРОВОЇ ТАРИФИ

ВАШІНҐТОН, 15. січня. — Сенатор Ла Фолет вніс в конґресі резолюцію, при казуючукомісії для межистейтової торговлі почнати сейчас роботу коло вироблення проєкту зниження тарифи для перевозу зелізницями фармерських товарів та продуктів до передвоєнного стану.

ДЕБАТА ЗА ПОДАТКОВИЙ ЗАКОНОПРОЄКТ

ВАШІНҐТОН, 15. січня. — Секретар Мелон відповів публичною заявою на критику свого податкового проєкту, поданy сенатором Казенсом, котрий закидав, що проєкт звільняє від податків шери богачів. Мелон каже, що Казенс відповів собі самий, коли всі свої гроші ульокував у вартісні папери, від яких уже тепер не платиться податку.

ВИСЛІД СЛІДСТВА В СПРАВІ ЗЕЛІЗНИЧОЇ КАТАСТРОФИ

ВАШІНҐТОН, 15. січня. — Комісія для Межистейтової Торговлі оголосила вислід свого слідства над зелізничою катастрофою у Форсайт, в стейті Ню Йорк, що случилася на лінії Ню Йорк Сентрел дня 8. грудня. Комісія каже, що вину поносить з одної сторони машиніст, котрий не звертав уваги на сиґнали, а з другої сторони зелізничє підприємство, котре ще досі не завело в себе приладів до автоматичного здержування поїздів.

БОРОТЬБА ПРОТИ КАНЗАСЬКОГО ПРОМИСЛОВОГО СУДУ

ВАШІНҐТОН, 15. січня. — Перед найвисшим судом Злучених Держав почалася росправа в справі канзаського закона про промисловий суд. Після сього закона, заким юнія видав приказ страйку, мусить предложити свої жалоби до розглянення судови для промислових справ.

Деякі провідники окружної майнерської юнії видали страйковий проєкт без предложення справи промисловому судови, і їх засуджено на вязницю. Вони апелювали від сього засуду та довели справу до найвисшого федерального суду, де вони заступаються тим, що закон стейту Канзасу про промисловий суд противиться американській конституції, котра дає кождому право свобідної праці.

ДЕМОКРАТИЧНА КОНВЕНЦІЯ ВІДБУДЕТЬСЯ В НЮ ЙОРКУ

ВАШІНҐТОН, 15. січня. — Провідники демократичної партії по довгих торгах постановили нині, що демократична конвенція, на котрій мається установити плятформу демократичної партії та її кандидата на уряд президента Злучених Держав, має відбутися в Ню Йорку дня 24. червня сього року.

ЮНІЇ ХОЧУТЬ СЛІДСТВА НАД ЗЛУКОЮ ФАБРИКАНТІВ

ОЛБАНІ, Ню ЙОРК, 15. січня. — Нюйорські юнії зажадали від стейтових законодавців слідства над діяльностю організації, званої „Асосіейтед Індастріс", що лучить до купи півтретя тисячі фабрикантів та купців, котрі мали злучатися межи нічим для ломання законів, виданих в користь та охорону робітників. Се товариство також має удержувати в Олбані могуче та впливове бюро для перекупства законодавців.

ДОМАГАННЄ СЛІДСТВА НАД КЛЕНОМ

ОЛБАНІ, Ню Йорк, 15. січня. — Юліян Берг, демократичний асембімен з Бронксу, вніс в леґіслятурі проєкт, щоби леґіслятура встановила комітет для розслідження діяльности Ку-Клакс-Клена в нюйорськім стейті. Комітет мавби складатися з 11 осіб, а саме: 3 членів низчої, 3 членів висшої палати леґіслятури та 5 осіб, представляючих громадянство.

ШКОЛИ ПІД УПЛИВОМ ПОЛІТИКАНІВ

НЮ ЙОРК, 15. січня. — Ряд нюйорських громадянських організацій предложив стейтовому комішенерови освіти домаганнє, щоби він розслідив уплив політичних кругів на нюйорське шкільництво. Організації закидають, що становища в ріжних шкільних радах наповнені людьми, які нічого не розуміються на шкільництві, а які там попали лише через свій політичний уплив.

НАДГОРОДА ЗА ВИЗВИСКО ДЛЯ ПІОЧИХ

БОСТОН, МЕСЕЧУЗЕТС, 15. січня. — Надгороду за винайденнє слова, що малоб „вколоти до живого сумління" тих, що пють, яку визначив один мешканець Квінсі, дістала Кейт Л. Батлер з Дорчестеру, в сьому стейті. На її думку, требаби називати людину, що не тепер помимо прогибиці, „скафло", себто таким, що кпить собі зі закона. За се її дано надгороду в сумі 200 долярів.

СТРАЙК ТЕЛЕҐРАФІСТІВ

ШИКАҐО, Илинойс, 15. січня. — Телеґрафісти зелізниці Шикаґо, Милуок і сенд Ст. Пол заявилися голосованнєм за страйком, як зелізниця не дасть їм підвишки робітничої заплати.

ЗРІСТ РОБІТНИЧОГО БАНКУ.

Директори юнійного банку, повстав в Ню Йорку заходами юнії кравців, заявляють, що він росте дуже добре, бо за 9 місяців існовання має вже понад два міліони долярів ощадностий.

ЗАТРОЄННЄ КОВБАСОЮ

В місті Індіянополисі, в стейті Індіяні, померло пятеро людий, затроєних ковбасою, яку вони зїли в реставрації одного місцевого готелю. Межи помершими є д. Петиджан. Слідство виказало, що ковбасу приніс один фармер зі села, а розклавши її в реставрації, азпросив присутних покушати її. Дехто й добродушно пішов за припросинами, і всі вони зараз після вечері захоріли. Лікарі догадуються, що ковбаса зартоїлася від того, що лежала в цинковій пушці, в котрій фармер ніс її до міста.

ВІДЗНАЧЕННЄ АЙНШТАЙНА

Зібраннє вчених передало цими днями в університеті в Амстердамі золоту медалю від Товариства Дослідів над природою звісному учёному фізикови Альбертови Айнштайнови.

ПРИЛУЧЕННЄ ГОМЕЛЬСЬКОЇ ҐУБЕРНІЇ ДО БІЛОРУСЬКОЇ РЕПУБЛИКИ

Зїзд рад гомельської ґубернії рішив прилучити гомельську ґубернію до білоруської репулики тому, що 70 процент мешканців тої ґбернії уважається Білорусинами.

ДИВАЦЬКИЙ ЖЕРТВО. ДАВЕЦЬ

Щоби дещо огрітися, вступив бідний студент в Парижі до ліцитаційної галі Дроно, де продавали старі книжки. При тій нагоді купив він за останніх своїх 5 фр. кілька томів новель, між якими була новеля "Павло і Віржінія". Вернувши до дому, студент переглянув куплені книжки, але через те, що ніяка з них його особливо не цікавила, а в кімнаті було зимно, почав кидати один том за другим до печі, щоби зігрітися. Коли він кидав до печі том з новелею "Павло і Віржінія", випала з нього чвертка паперу. Студент підніс її і прочитав такі слова: "Хто б ти не був — мущина, чи жінка, бідний чи багатий, вистарчить мені факт, що Ти прочитав цю знамениту новелю і тим самим є мені дорогий. Тому піди з тою карткою до нотаря Н. (подане було назвисько знаного нотаря в Парижі), який виплатить Тобі зараз суму 22,700 франків — я запишу Тобі цю квоту, хоч Тебе не знаю". З по чатку думав студент, що це злий жарт, але по трьох днях пішов таки до названого в картці нотаря з тою карткою. Нотар, на його велике здивовання, по предложенні картки виплатив справді означену суму. Ощасливлений тим студент рішився доперва після того прочитати цю рекламовану новелю.

НЕҐРАМОТНА МОСКОВЩИНА

Як в Московщині нарід інтересується новими подіями, свідчить про це факт, що найбільші ґазети столичні, не мають навіть пів міліона читачів. Чотири найбільші большевицькі ґазети, бо їнчим не дозволено виходити печатаються в такій скількости примірників: "Правда" 150.000, "Красная Газета" 170.000, "Деревенская Комуна" — 65.000, "Известия" — 53.000. Колись столичні російські ґазети розходились у кількох сотках тисяч примірників. Се можна оправдати тим, що тоді ґазета коштувала танче, бо папір небув так дорогий, як тепер. Але мале число читачів теперішніх столичних ґазет Московщини не конче дасться оправдати дорожнечною ґазет або браком паперу. Треба знати, що й на Україні був і є великий брак паперу, більший чим в Московщині, а мимо того українські ґазети розходились в більшій скількости. "Робітнича Ґазета" друкувалась і розходилась у 300.000 примірників, а "Народня Воля" ще в більшім числі. При тім треба памятати, що етнографічна територія України має менче число населення, чим етнографічна Московщина. Брак читачів для московських ґазет дасться оправдати хіба лише тим, що люди в Московщині не інтересуються так сучасними подіями, як нарід України, а також тим, що Українець має більший нахил до читання ніж Москаль.

ВЕЛИЧЕЗНИЙ ОРЕЛ

В місцевості Меолянс в Долішних Альпах кинувся перед кількома днями величезний орел на козу, що паслася між скалами. Коли наївся до сита відлетів, але прилітав в слідуючі дні, щоби покористися ще останками кози. Запримітив це один стрілець. Він наставив лапку і зловив орла живцем. Розложені крила зловленого орла досягають 3 метрів довжини.

НОВОВІДКРИТИЙ ҐРІБ ФІНІКІЙСЬКОГО КОРОЛЯ

При розкопках в місцевости, де колись находилось старинне фенікійське місто Бібльос, відкрито королівський гріб незвичайної величини. Гріб той складається з кількох кімнат і походить із тринацятого століття перед Христом.

КРІЗА МОСКОВСЬКОГО КОМУНІЗМУ

З Москви доносять: На засіданню московської організації комуністичної партії, яке відбулось дня 11. грудня м. р., виступив з довгою промовою Каменев, який засував внутрішнє вельми важке положеннє комуністичної партії. Між робітниками і прочими членами партії дається заважати розлом і невдоволеннє. Доказом цього повінь страйків, які обхопили перед кількома місяцями деякі міста на Московщині і Україні. "Внутрі партії — говрив Каменев — склалась комуністична контр-революційна група, т. зв. робітнича група, якої діяльність грізною небезпекою для одностайного фронту комуністичної партії. Положеннє ускладнює те, що ця група найшла горячих прихильників в широких рядах робітників". Дальше стверджує Каменев, що комуністична партія є хора і для поборення цеї недуги треба за всяку ціну привернути однозгідність в комуністичних рядах.

У відповіди на бесіду Каменєва забрав голос один із противників опозиційної фракції, Софронов.

В острих словах осудив він дотеперішню діяльність президії комуністичної партії, закидаючи їй недбальство і лінивство в праці висказав він за утворенне окремих фракцій внутрі партії, які могли б привернути життє і попередню партійному організмови.

Політичні московські круги рахуються поважно з можливими змінами в дотеперішньому стані і політиці партії, тим більше, що невдоволенне обхопило широкі круги робітництва. Побоюванне піддержує факт арештовання 60 комуністів опозиції з наказу В. Ц. В. К.

ҐИЕНИ ВИЮТЬ

Львівська вшехпольська ґазета "Слова Польске" містить допись з Тернополя під заголовком "Справи руске, в якій пишеться:

"Боротьба о національний стан посідання кипить на усіх фронтах: за надєлані з Америки доляри будують народні доми в Луці Великій, Новоселиці, Чернихівцях, а в свято "Просвіти" висилають з самого Тернополя сто прелеґентів; крадежі душ доконує "руске" духовенство з цілим цинізмом і зберскрупулів".

ВЖЕ ВИЙШОВ З ДРУКУ

КАЛЄНДАР У. Н. СОЮЗА

НА РІК 1924.

ЦІНА - - - - - - - - 50 ЦЕНТІВ.

КРАЄВИЙ КАЛЄНДАР ТОВ. „ПРОСВІТА" - - - - 75 ЦНТ.

СТІННИЙ КАЛЄНДАР

(З портретом Драгоманова)

ЦІНА з пересилкою - - - - - 30 ЦЕНТІВ

БУЗЬОК, ГУМОРИСТИЧНИЙ КАЛЄНДАР

Перший український ілюстрований гумористичний календар в Америці.

ЦІНА 75 ЦЕНТІВ З ПЕРЕСИЛКОЮ.

УКРАЇНСЬКИЙ ІНВАЛІД - - - - - - - - - 50 ЦНТ.

Замовлення слати на адресу:

„SVOBODA", 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Дотепер в Книгарні Свободи нема инших календарів крім тих, які тут проголошуємо. Коли прийдуть ще календарі з иншого краю до нашої книгарні, то ми їх проголосимо. Замовлення слати тільки на ті, які тут проголошені.

МЕКДАНЕЛД ЗАПОВІДАЄ, ЩО СКОРО ВИКИНЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО БОЛДВИНА

ЛОНДОН, 15. січня. — Провідник Партії Праці у британському парляменті Ремсей Мекданелд заповів, що він небаром викине консервативне правительство Болдвина.

Він заявив, що посли з Партії Праці внесуть у відповідь на престольну промову короля Юрія V резолюції юв парляменті, в якій повідомлять короля, що теперішнє його правительство не має довіря парляменту.

Ліберали підіпруть послів Партії Праці у сій резолюції і тоді правительство Болдвина мусить відійти.

Про промову короля сказав Мекданелд, що вона нагадує йому збірку товарів в центовому базарі.

Мекданелд заявив теж, що нове правительство Англії мусить обновити свою заграничну політику і дати почин до нової політики на континенті Европи, аби помогти Середній Европі вийти з теперішньої кризи і лихоліття.

ПЕРШИЙ УСПІХ МЕКДАНЕЛДА В ПАРЛЯМЕНТІ

ЛОНДОН, 15. січня. — Нині провідник Партії Праці в англійській палаті громад Ремсей Мекданелд осягнув першу побіду. Коли премієр Болдвин предложив кандидатуру Джеймса Говгія на голову буджетової комісії, Мекданелд сьому спротивився і тоді Болдвин відкликав сю кандидатуру.

ПРОМОВА АНГЛІЙСЬКОГО КОРОЛЯ

ЛОНДОН, 15. січня. — Нині отворив парлямент король Юрій V, котрий відчитав промову, яку йому написав премієр Болдвин.

У своїй промові король згадав про ріжні справи. Між іншим заявив він, що правительство покинуло протекційну (охоронну) митову тарифу.

З королем були королева Марія і князь Валії (престолонаслідник), який денервувався, що батько довго читає промову і раз-враз зазирав, чи ще богато рукописі, а виходячи, копнув ногою довгий парадний одяг, який на нього наложено.

АНГЛІЯ І ГРЕЦІЯ

ЛОНДОН, 15. січня. — Англійське правительство заявило, що воно відновило тепер дипльоматичні зносини з Грецією.

КОМІСІЯ ЗНАВЦІВ ЗАПРОШУЄ ЯКО СВІДКА ПРЕЗИДЕНТА НІМЕЦЬКОГО БАНКУ

ПАРИЖ, 15. січня. — Комісія знавців, яка радить тут над справою німецьких „воєнних відшкодовань", запросила нині голову німецького державного банку в Берліні д-ра Ґяльмара Шахта, щоби прибув сюди і подав комісії відомости про фінансове становище Німеччини.

Кажуть, що Шахт скоро приїде і радо подасть інформації.

ПУАНКАРЕ ПІДВИСШУЄ ПОДАТКИ

ПАРИЖ, 15. січня. — Правительство Пуанкаре постановило негайно підвисшити податки у Франції о 20%. Се рішено ізза спадку вартости франка.

Рішеннє пійде перед парлямент, де сподіваються боротьби з приводу сього правительственного внесення.

НІМЦІ НЕ ВІРЯТЬ В КОМІСІЮ ЗНАВЦІВ

БЕРЛІН, 15. січня. — Німецька преса висловлює свої сумніви про евентуальні успіхи комісії знавців у Парижі.

Вона каже, що голова комісії Американець генерал Чарлз Дж. Дос може мати гарні наміри, але Французи опанують комісією так як версайською конференцією і скінчиться тільки на проголошенню ідеалів як було за Вілсона.

КАЖУТЬ, ЩО ТРОЦЬКИЙ АРЕШТОВАНИЙ

ПАРИЖ, 15. січня. — Сюди наспіла достовірна вістка з Москви, що большевицький комісар війни Леон Троцький арештований.

Наказ увязнити Троцького видав Зіновєв, голова „комінтерну" (комуністичного інтернаціоналу). Він наказав перевести арештованнє Джержінському, голові „Чеки" („чрезвичайки, то є „надзвичайної комісії для поборювання контр-революції").

Арештовано Троцького, щоб перебити його пляни проголосити себе військовим диктатором Росії. Опісля хотів диктатуру передати Буденному, якому не вірять, що він комуніст.

ХОТЯТЬ ПРОГОЛОСИТИ ПРЕСТОЛОНАСЛІДНИКА КАНДИДАТОМ НА ПРЕЗИДЕНТА

БЕРЛІН, 15. січня. — Німецькі націоналісти хотять проголосити в суботу, 18-ого с. м., в 53-ї роковини проголошення німецької імперії у Версаю (по побіді над Францією в 1871-ому році) кандидатуру бувшого німецького престолонаслідника Фрідріха Вільгельма на президента Німеччини.

ЗНОВУ ВЕЛИКИЙ ЗЕМЛЕТРУС В ЯПОНІЇ

ТОКІО, 15. січня. — Нині рано навістив Японію новий землетрус, найбільший від часу страшної катастрофи з вересня минулого року.

Землетрясеннє тривало кілька мінут і спричинило великі шкоди головно в Йокогамі і в Токіо. З тимчасових обчислень виходить, що в самій Йокогамі згинуло 100 осіб, а кількасот було ранених. В Токіо було меньше жертв. Також завалилось чимало домів, особливо недавно побудованих для тимчасового вжитку.

Землетрус обняв простір 60 миль.

ЗМОВА НА ЖИТТЄ НІМЕЦЬКОГО ДИКТАТОРА

БЕРЛІН, 15. січня. — Німецька поліція викрила заговір на життє військового диктатора генерала фон Зекта. Увязнено одного підозрілого чоловіка.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy

One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.		В Джерзи Сіті і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ІМІГРАЦІЙНА КРУЧКА.

Нюйорський тижневик „Де Нейшен" так пише про іміграційний проект Джансона:

„Конгресмен Джансон зі стейту Вашінґтону вносить законопроєкт, в котрім що найменче одна постанова не дасться оборонити навіть як спроба зменчити чисельно наплив чужинців до сього краю. Є нею постанова, що як каже автор, має на цілі змінити національний характер потока іміґрації. П. Джансон радить вжити за основу нової квоти не перепись населення з 1910., але з 1890. року. Сей послідний рік був початком, що так назватиб, „нової іміґрації", яка на загал ішла з полудневої та східної Европи. До 1890. року наша іміґрація йшла головно з північної Европи, і вживанне переписи з сього року має виразну ціль зменшити будучих іміґрантів до так званих „висших рас" з тевтонських, скандинавських та анґльо-саксонських країв. Так, приміром, квота Італії, що тепер виносить 42,057, виносилаби тоді лишень 3,912; квота Польщі зійшлаби з 21,076 до 5,156; а квота Росії з 21,613 до 1,992. Плян Джансона є не лиш кепська вченість, але зла справедливість. Вона виразно звертається проти римо-католиків та Жидів. Проект повинен називатися не Джансоновий проект, але Ку-Клакс-Кленовий проект."

СРЕДСТВО ПЕРЕВОЗУ ЧИ ВБИЙСТВА?

Нюйорська стейтова леґіслятура розважає тепер проект автомобілевого закона, котрий стейтовий ґубернатор уважає за один з найважнійших проектів, ждучих ухвали від стейтової законодатної влади.

Так воно повинно бути не лишень в нюйорськім стейті, але й по всіх стейтах, бо в цілих просто Злучених Державах автомобіль місто принести людям користи з улекшеної комунікації, приніс им страшні нещастя. Рік річно гине від сеї машини тисячі людий, як колись гинули від ґільотини в час французької революції. Правда, богато автомобілевих випадків викликує неувага самих прохожих, а ще більше бажанне прохожого перегнати автомобіль, але й богато випадків случається просто тому, що закони дивляться через палці на невважних візників. Ще недавно так в одному американському суді, один суддя, довідавшися від формана лави присяжних суддів, що вона признала візника, котрий, їдучи по пяному, вбив дитину, невинуватим, сказав до обжалованого: „Я вас увільняю від вини й кари. Можете піти впитися ще раз, вбити ще одну дитину; такі судді, як отсі, вже певно знова увільнять".

Якби з одного боку пішоходці були більше уважні, а з другого такі судові присуди, як отсей зроблені законом неможливими, тоді й автових нещасть булоби тут богато менче.

ЧИ НЕВВАЖНЕ ПРИЗНАННЄ НЕВДАЧІ?

На відбуваючійся тепер у Вашінґтоні річній конвенції Антисалюнової Ліґи, головної прогибіційної орґанізації в Злучених державах, піднесено ряд замітних уваг.

Один з бесідників дістав бурю оплесків, коли він заявив, що в Злучених Державах не можна завести повної прогибіції так довго, поки другі краї світа прогибіції не признають. Бесідник цитував (наводив) листа від одного свого знакомого в Европі, котрий писав, що світ не може жити на пів пяний, на пів тверезий. З того бесідник робив заключенне, що або Злучені Держави мусять закинути прогибіцію, або Злучені Держави мусять примусити весь світ приняти в себе прогибіцію. Перше, на думку бесідника, неможливе, отже лишається лишень друга можливість: Злучені Держави мусять зробити весь світ „сухим", — закінчив бесідник серед бурі оплесків.

Що американські прогибіціоністи далися унести запалом зреформувати ввесь світ, се нічого дивного. Такі вони вже всі, ті реформатори. Чи вдасться їм се зробити, на се вони не дивилися. Тимчасом події світа заслугують на увагу. Думки про потребу прогибіції поширилися послідними часами лишень в одній середній Европі, і то не під впливом якогось морального відродження, а під натиском економічної нужди. Люди перестають пити просто тому, бо нема защо пити, а не тому, щоби вони навернулися до прогибіції. В краях латинської раси прогибіція зовсім неможлива. В тих краях північної Европи, де її заведено, послідними часами слідно виразний заворот від прогибіції, від законного та примусового роблення людий тверезими. На загал кажучи, похід прогибіції слабне, а не кріпшіє.

Тому американські прогибіціоністи, місто бити в долоні бесідникам, що їм говорять приємні річи, краще зробили, якби взяли під увагу ту власне можливість, яку вони не вважають навіть за можливість. Краще припустити, що світ не дасть собі диктувати навіть Злученим Державам та що він скорше завалить прогибіцію в Америці, як дозволить завести її в себе. Колиб вони місто своїх фантазій взяли під увагу можливі програми, тоді вони і моглиб зробити дещо реального для поширення добровільної тверезости в Злучених Державах.

ЧЕСТЬ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ ВЗИВАЄ НАС ЗЛОЖИТИ НАРОДНІЙ ПОДАТОК, ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ВИЗВОЛЬНУ ВОРОТЬБУ! Податок належить слати до Обєднаннє на адресу: ОБЄДНАННЄ, 347 N. Franklin St., PHILADELPHIA, PA.

З ОГЛЯДУ НА НАЗРІВАЮЧИЙ КОНФЛІКТ В ЕВРОПІ.

Тихо й непомітно назріває в Европі новий конфлікт. Недавно лишень доносили ґазети про новий воєнний союз межи Чехословаччиною та Францією. Тепер знова чутки про тайні коншати держав Малої Антанти в Білгороді. Що й Польща, котра формально не належить до Малої Антанти, мачає свої пальці в сей борщ, нема сумніву. Значить, в Европи виготовляється тепер новий уклад сил, в якому під командою Франції стають Польща, Чехословаччина, Румунія та Югославія. Сама лиш Мала Антанти, котра разом може виказати яких 43 мілінів душ вже поважна сила в Европі. Колиж до неї додати ще Польщу та факт, що сі держави лежуть в самій середині Европи, то ніхто не може заперечити їх великого значіння для добра, чи для зла цілої Европи. Через те й мусить кождому насунутися питанне, для якої цілі орґанізуються сі держави.

Що вийде зі сих переговорів, як уложаться дальші події в Европі, свого, очевидно, що в сій політиці головну ролю грають, ані Франція, ані Польща, ані Мала Антанта. Однак, до чого вони всі стремлять, се відай досить ясно. Політика Малої Антанти, Польщі та Франції звервається проти трох ворогів: проти Німеччини якої бояться як можливої мілітарної та торговельної сили в однаковій мірі Франція, Чехословаччина й Польща; проти Анґлії, котра конкурує з Францією торговельно, а котра веде мирову політику в протиставленню до воєнної та імперіялістичної політики Франції; та проти Росії, котра мимо страшного нутрішного розкладу та ослаблення не покидає імперіялістичних затій проти сусідних країв, по котрі посягають декотрі держави Малої Антанти, а з другої сторони не перестає полугуватися в своїй політиці революційною пропаґандою серед населення своїх противників.

В сей спосіб проти дозрілої вже спілки Франції, Польщі та Малої Антанти виростає новий державний союз, в якому можуть взяти участь Анґлія, Німеччина, Росія, а то й Італія, а може й другі держави.

Український народ, не маючий власної держави, роздертий ворогами на чотири части, з котрих дві головні части опинилися в руках його відвічних ворогів, Польщі та Московщини, не бере на себе видно явної ролі в сьому новому назріваючому конфлікті. Не значить се, однак, що він не відограє ніякої ролі, що його участь буде без значіння. Коли український народ потрафив відограти таку велику ролю в світовій війні помимо свого непідготовання та своєї малої свідомости, коли його вороги мали на свої услуги старі, добре зорґанізовані державні апарати, то не можна й припускати сього, що він не відограє великої ролі тепер, коли його свідомість богато висша, та коли його вороги не мають такої сили, як мали його вороги в час світовій війни. Певна річ, що українському народови до сього, щоби виступити в будучій війні, як вона вибухне вже в найблизші роки, так, як сього вимагає добро українського народа, але реальні політики не можуть для сеї причини опускати рук та зрікатися всякої участи в великій драмі світа. Власне реальні політики покажуть свою політичну дозрілість якраз тим, що, взявши під увагу всі недостачі українського народа як реальної сили в европейській політиці, вони ту силу, яку є, використають так, щоби при її помочи можна здобути те все, що найбільше при таких силах і при таких умовах здобути вдасться, а відтак у жнють сих здобутків як степеня, з котрого зробиться дальші здобутки, поки остаточно не здійсниться великий ідеал українського народа, соборна українська національна держава на всій території, поселеній українським народом.

Що український народ помимо страшних переживань війни та революції все таки має в собі багато реальної сили, з якою числиться світ, про се свідчать залицяння до нього його ворогів. Власне те, що з одного боку польський уряд, а з другого боку московський уряд підходить до нього, свідчить, що він не втратив ще живучої сили, що він представляє собою силу, яку в рішаючі моменти війни може заграти дуже ролю. Самі польські інтриги з автономіями для Галичини та московські інтриги з українізацією України для всякого, що вміє читати знаціннє політичних фактів, являються доказом, що український народ певно буде важним чинником у наближайчім ся конфлікті в Европі.

Отсю силу українського народа стараєтьcя використати для себе Польща на те, щоби обіцянками збудовання української держави над Дніпром задурити український народ так, щоби він поміг Польщі загорнути дальші українські землі під панованнє Варшави та само, як подібними обіцянками Петлюрі вона вже потрафила загорнути під себе всю західну полосу України з якими 8 міліонами українського народа. З другого боку, Московщина буде старатися використати силу українського народа, його свідомість відрубности від Польщі, його ненависть до польського уряду, та задурившии його обіцянками національної свободи під панованнєм Москви загорнути під московську владу решту України так само, як обіцянками селянського та робітничого раю її вже вдалося заграбати під себе цілу центральну та східну Україну.

Польські та московські залицяння тим небезпечні для українського народа, що прихильники і московської і польської орієнтації можуть послугуватися демаґоґічно великими українськими кличами. Очевидна річ, польські аґенти говорять більше про Францію, її свободолюбність та її певну любіді в слідуючій війні, а московські будуть обіцювати селянський та робітничий рай під владою Москви, однак і одні й другі зійдуться якраз в тому, що будуть вживати для своїх цілий клича, соборности української держави. І польські аґенти і московські аґенти аґітують, що українському народови першу міру потреба, аби він опинився під одною владою, обєднаний в одну державу. І одні й другі будуть горлати проти роєднання, розривання України. І одні й другі будуть повівати прапором соборної України для замамення українського народа в чужі сіти. Московська аґітація вже тепер ясно йде до того, щоби на случай, якби польська держава розпалася та українському народови случилася нова нагода сотворити українську державу, хочби на західній части української землі, сі українські землі не проголошували самостійности національної держави (яка колись моглаби стати небезпечною для московського панованнє над Великою Україною) але заявилися за приналежністю під московську владу. В тій цілі вже тепер іде завзята аґітація московських аґентів так в старому краю, як і на іміґрації. Французько-польські аґенти вже теж заграли в Америці, як кажуть зі своєї аґітацією на більше слушний час.

Ось чому український народ мусить в теперішний час, а головно на случай вибуху нового оружного конфлікту в Европі, показати немало політичної зрілости. Не спускаючи з очий ідеалу соборної самостійної української держави, він мусить дати відправу всім тим аґентам, що сього великого клича надуживають на користь ворогів сього ідеалу. На случай оружного конфлікту в східній Европі, конфлікту, котрий з конечности мусить вестися якраз на землях українського народу, український народ не може заявлятися ні за одною ні за другою стороною а лишень з самим собою. Він мусить відкинути і злуку українських земель під Польщею, і злуку українських земель під Московщиною. Не може він бути союзником ні Польщі ні Московщини. Не може ні західна Україна купувати собі ласки в Москві коштом своїх братів на Великій Україні, не може купувати собі ласки в Варшаві коштом Галичини, Лемківщини чи Волині.

Дорога до визволення всеї української землі на певну свободу може йти лишень тими дорогами, якими йшли подібні зусилля в других народів. Лишень демаґог може вважатися на стільки пророчим, щоби з гори предбачувати, що ся або онта частина вибється наперед на волю та визволить решту українського народа. Провід в визволенню на запатентований за ніякою частиною. Кожда частина старається добути на волю, кожда проти свого поневолителя, і кожда, добувшися на волю, певно поведе далі акцію за визволенням дальших частий.

Говорити проти визвольних змагань західно-українських земель так само нерозумно, як говорити проти змагань східних українських земель. Всяке визвольне зусилля дороге цілому українському народови, як всяка згода з одним ворогам шкідлива для цілого українського народа якби обставини так склалися, що вперед могли визволитися західні українські держави та сотворити українську державу, то проти сього не можна мати нічого ніякий свідомий Українець, як не може він осуджувати визволення Великої України. Так само як осудити требаби відданнє визволеної Великої України Польщі, так само осудити треба думку, щоби західні землі, на случай визволення зпід Польщі, мали „обєднуватися" з Великою Україною під Москвою. Хто ідеал соборницької України носить в своїм серци, а не на устах, той зрозуміє, що під повстанням самостійної західної чи східної, української держави до самостійної соборної України близче, як від України, „обєднаної" під польським чи московським ярмом. Реальна політика того вимагає, щоби за кождим разом, як остаточна ціль відразу неосягнима, серед даних наближитися до остаточної цілі, о стільки серед даних умов, можна найблизче. В той спосіб здійняли ідеали соборности другі народи, в той спосіб здійснить її й український.

В НЕВОЛІ

Ой сяду я у столика,
На руку схилюся
Тай думками в Україну
Гем, перенесуся.
Думка думку наганяє,
Думка думку гонить,
Там десь мати старенькая
Дрібні сльози ронить.
І журиться і тужить
Її Господа благає,
Щоб вернувся їй синочок
З далекого краю.
Старий батько, сумуючи,
Чорну ріллю оре,
Бо тілько йому допоможе,
Коли син в неволі?
І сестричка рідненькая
Мене виглядає,
Сорочечку білесеньку
Мені вишиває.
А братчики питаються
Що-день в батька, мати:
Коли-ж уже повернуся,
Коли-ж мене ждати?
Ось така то чорна думка
Лиш журбу наводить,
А під вікном заверюха
Сумний марш заводить.

1917. р.

Мойсей Кулик.

У. Н. СОЮЗ—НАЙЛІПШИЙ ОПІКУН В НЕЩАСТЮ, ЧИ ВИ Є ЧЛЕНОМ ЙОГО?

УКРАЇНСЬКО-БІЛОРУСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ У ЛЬВОВІ.

В продовженню політичного договору, заключеного між українськими і білоруськими соймовими послами, запропоновано скликати на лютий с. р. українсько-білоруську конференцію у Львові. На конференції будеться обговорювати справи узгіднення політичної тактики і спільних виступів як в соймі так і поза соймом.

ПОВІДОМЛЕННЄ.

ДО ВП. П. СЕКРЕТАРІВ І ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА.

До Канцелярії У. Н. Союза напливають численні просьби о надісланнє календарів для нових членів на рік 1924.

Щоби вдоволити всіх членів на рівні і дати можність одержання цеї цінної книжки, отсим повідомляєсь всіх Вп. П. Секретарів, що на жаданнє вишлеться для всіх нових членів календарі, по ціні 30 цнт. за примірник. Щоб улекшити висилку та оминути непотрібних замішань в рахунках, проситься з цею справою віднестися просто на адресу Свободи. Секретар при замовленню має подати число відділу і число членської грамоти нового члена, а також належитість згори на адресу: "SVOBODA", 83 Grand St., Jersey City, N. J.

Р. Слободян, фін. секретар.

ПОВІДОМЛЕННЄ.

ДО ВП. ЧЛЕНІВ І УРЯДНИКІВ У. Н. СОЮЗА:

Згідно з численними домаганнями урядників і членів, рішеннем Екзекутиви У. Н. Союза з 31-го грудня 1923 р. отсим проголошуєся

ПРОДОВЖЕННЄ КАМПАНІЇ

принимання нових членів без вступної оплати до кінця місяця лютого 1924 р.

Згідно з тим, в слідуючих двох місяцях а то в:

СІЧНИ І ЛЮТІМ

Український Народний Союз, посередництвом 345 своїх відділів в Злучених Державах і Канаді буде приймати

МУЩИН, ЖЕНЩИН і ДІТИЙ

від 1-шого року до 55 літ віку

БЕЗ ВСТУПНОЇ ОПЛАТИ

НА ОБЕЗПЕЧЕННЄ В СЛУЧАЮ СМЕРТИ, КАЛІЦТВА АБО НЕВИЛІЧИМОЇ СЛАБОСТИ.

Браття і Сестри:

За два місяці, а саме з кінцем лютого, досягнемо повних трийцять літ істнования нашої славної орґанізації.

За два місяці має доповнитися трийцять літна орґанізаційна праця членів У. Н. Союза.

Перед нами вже лиш два місяці до цеї торжественної хвилі. І тих два місяці, нам слід використати на довершенне спільної нашої праці, якнайкрасшим успіхом в користь орґанізації, а то, приєднаннем якнайбільшого числа нових здорових членів.

Хай отже до кінця лютого, клич У. Н. Союза „В Лучности Сила" лунатиме, що ми своєрідну орґанізацію вміємо любити.

Приєднуйте нових членів і членкинь.

Вписуйте свої діти.

Орґанізуйте нові відділи, братства, сестрицтва і товариства.

За інформаціями голосіться до відділових урядників або просто до головної канцелярії У. Н. Союза на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
Recording Department
P. O. BOX 76, JERSEY CITY, N. J.

В Джерзи Сіти, Н. Дж., 31. грудня 1923 р.

ЗА УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ:

Іван Каштанюк, гол. рек. секретар.

ПОЛІТИЧНІ ВЯЗНІ В БЕРЕЖАНАХ ПОЧАЛИ ГОЛОДІВКУ

Дня 21. грудня почало голодівку двох політичних вязнів у тюрмі окружного суду в Бережанах.

Дня 1. жовтня м. р. арештовано в Бережанах Михайла Сеника студента агрономії і Антона Стефанишина, учителя МІТ. з Долини. Перший з них задля браку іншої посади взяв посаду люстратора кооперативів, та переводив ріжні транкації. Найбільша була контроля усіх торговельних спілок в повіті, та на жаль, сему перешкодила поліція. Другий, цебто А. Стефанишин, який хотів уникнути переслідувань поліції у свому повіті, дістав за посередництвом Гол. Виділу МІТ. у Львові, посаду організатора і люстратора кружків МІТ. в повті Бережани. Тому, що намічена праця обох мали мати багато спільного замешкали вони разом, щоб із ощадности спільно робити конечні поїзки по пмровінції. Ще доб, бе не оглянулись по повіті, як це уже видалось підозрілим поліції, і дня 1. жовтня м. р. їх арештовано. Причина арештовання невідома. Цілий місяць жовтень пересиділи в тюрмі „придержані" старостом без переслухання і щойно за старанним і телеграмами оборони переслухано їх в поліції в Тернополі. Опісля передано їх судови в Бережанах, де й досі сидять. Слідство „ведеться". Та вже минає третий місяць, а висліду нема ніякого. Оттимто вони й тепер зачали голодовий страйк.

В У. Н. СОЮЗІ НАЙПЕВНІШЕ ОБЕЗПЕЧЕННЄ. ТЕПЕР ПРИЙМАЄСЬ БЕЗ ВСТУПНОЇ ОПЛАТИ. КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ ВСТУПАЙТЕ СЕЙЧАС.

ПОЛЬСЬКИЙ СВЯТОЧНИЙ ДАРУНОК

Польська Каса Позичкова випустила в день Різдва нові банкноти по 50 мілїонів польських марок. Чиж не чарні на деревце?

ХОЧЕТЕ СТАТИ НЕЗАВИСИМИМ?

Хочете поліпшити свої житєві обставини? Зголосіться до нас, а ми можемо Вам купити добрий дім, льоту чи фарму.

Продається в Sharon Spring, N. Y.

1) Добра 150 акрова фарма. Добрий дім з 16 кімнат, велика барна, шпихлір, шопа, курник, всі знаряди фармерські, 4 вози, сани, 6 коний, 19 коров, безрогих, 200 курий, пасіка. Ціна приступна. Троха готівкою решта на сплати. Можна купити сю фарму з живим інвентарем або і без інвентаря.

2) 140 акрова фарма. Добрий дім з 15 кімнат, велика барна, шпихлір, шопа, курник, возівня, 3 вози, 3 сани, 20 коров, 4 коні, безрогих, дріб; через фарму перетинає мала річка. Добре місце на годівлю каток, гусий. Збут в місци.

3) 100 акрова фарма, добрий великий дім з 18 кімнат, 20 акрів ліса, барна, возівня, великий курник, всі знаряди фармерські, 3 коні, 5 расових реджістрованих коров, 150 курий, пів милї хору до міста, Ціна приступна.

4) Також 100 акрова фарма, без інвентаря і знарядів фармерських, дім з 10-ох кімнат, барна, шопа та прочі забудовання. **Дуже дешево.**

Добре місце, земля урожайна, школа, церкви, шпори в місци. Стейтова дорога. Великі готелі на літників в околици і місци. Українські та прочі славянські фармери в сусідстві.

5) Невеличка, добра 18 акрова фарма в **Washington, N. J.** Добрий дім з 6-ох кімнат, барна, два великі курники, 40 овочевих дерев, шопа, дуже добре місце на годівлю курий та прочого дробу; через фарму перепливає річка. Фабрики в околици, поплатне місце на держанне льокаторів. Ціна приступна.

6) Добра 120 акрова фарма в **Bollston Spa, N. Y.** З того 80 акрів землі під плугом, решта ліс і пасовиска. Мурований дім з 15-ох кімнат, велика шопа, хлів та прочі забудовання, без інвентаря чи знарядів фармерських. Дуже дешево. 30 мінутъ ходу до великого міста Олбани, Н. Й. Хто купить сю фарму, непожалує. 13,15

7) Продається в місті Ню Йорку на Іст Сайд дуже відповідне місце на ресаторан чи „soda parlor" з галею на весїля, балї чи товарискі збори. Місце поплатне, поміж Українцями, Поляками та прочими Славянами. Добре місце для того, хто має знакомство в Ню Йорку.

Маємо тоже богато і інших менчих і більших фарм, домів та інших інтересів готових до продажи, так в Ню Йорку як і по околиці.

Пишіть або зголошуйтеся особисто до:

TOMPKINS SQUARE REALTY CO.,
144 E. 7th St., New York, N. Y.
Беля і Климкович, завідателі.

ДОЛЯРИ
ДО ГАЛИЧИНИ І ДРУГИХ КРАЇВ.

Почтою чи телеграфічно, під повною запорукою, пересилаємо і виплачуємо В АМЕРИКАНСЬКИХ ДОЛЯРАХ Вашій родині в краю, на що виказуємо власноручними підписами на посвідках тих осіб, котрі отримали Ваші гроші в краю, з урядовим посвідченням війта чи уряду громадського з Вашого села чи міста в краю.

ПОЛАГОДЖУЄМО:

всі потрібні формальности при спровадженню Вашої Родини чи кревних з краю до Америки, як рівнож і для тих, котрі хочуть виїхати вкоротці вигідними кораблями до краю.

ПОЛАГОДЖУЄМО:

всі, так старокраєві як і американські нотаріально-адвокатські справи, продаємо і купуємо доми та фарми.

Всі справи полагоджуємо точно та совістно.

ВСЇ ІНФОРМАЦІЇ ДАРОМ.

Зголошуйтесь особисто чи листовно до:

FOREIGN INFORMATION BUREAU,
144 E. 7th Street, - - - New York, N. Y.
БЕЛЯ І КЛИМКОВИЧ, завідателі.

Матвій Костишин.

ВДОВИНІ СЛЬОЗИ

Степом, степом вітер віє,
Ворон кряче.
По-над Дніпро вдова ходить
Гірко плаче.
Гіркі сльози сиротина
В Дніпр пускає
Тай до него, мов до батька
Промовляє.
Неси батьку мої сльози
В Чорне море
Хай колишуть жовті фалї
Тяжке горе.
Або на дні собі тихо
Спочивають,
Вороженьки хай не бачуть
І не знають.

Дніпро реве, несе сльози,
Вітрець дише.
Жовта филя немов перли
Все колише.
Ніхто вдову не спитає
Чого плаче,
Лютий ворог не потішить
Хотяй бачє
Що в кайданах бідна вдова
Пропадає
Тай в неволи гіркі сльози
Проливає.

Гуля Дніпро реве стогне
Скаженіє,
В степу вітер розгулявся,
Буйно віє.
Вдови сльози з фаленькою
Гинуть далї,
Світить в ночі мов брилянти
Серце фалї.
Пливуть сльози, аж тут море
Показалось,
Задумчиве стоїть тихо
Мов заспалось.
Бо у ньому все укрилось
Лихо-горе,
Тай замовкло у задумі
Чорне море.
Аж кроваві буйні фалї
Показались,
Що від Дністра і від Прута
Ось пригнались.
Несуть, несуть із собою
Кров юнацьку,
Що пролилася за славу,
Честь козацьку.
Запінені буйні филї
Ворохнулись
Тай небавом з Дніпровими
Зустрінулись.
Замішались вдови сльози,
Кров тай горе
І глибоко шубовснули
На дно в море.

Кругом стихло, тільки филї
Ще хлюскочуть
І кайдани по Вкраїні
Лиш брязкочуть.
Дніпро стогне тай колише
Жовті фалї,
Переносить вдови сльози
Далї, далї.
Ток не зійде ясне сонце
Правди волї,
Поти вдова не діждеся
Красшої долї.

Джемейка, Н. Й., 1.—1924.

З ГОЛОСІВ ПРЕСИ

Хто рядить Україною?

(З львівського „Нового Часу").

Українська влада на Великій Україні впала тому, що широкі українські маси не були ще настільки свідомі, щоб узнати вагу своєї держави і її до упаювого боронити, а дальше і тому, що не було ніодного хоч сяк так сильного гурта, який в будові і обороні української державности міг був станути як цілість, сильний своєю вірою і свідомий того, як будувати державу. Як пригадаємо собі кілько на Вел. Україні було ріжнородних партій і які вони були, то мусимо признати, що тоді не було кому державу побудувати такої, щоби вона була сильна як скала, а рівночасної заспокоїла всі потреби передовсім українського селянства.

З тої причини Україну опанували московські большевики, які і досі володіють Україною.

Хто тепер править Україною? Комуністична партія. Вона на Україні є покинцо всім, вона на Україні має диктатуру.

Комуністична партія це одинока партія на світі (в останних часах на взір большевиків зорганізувалися італійські фашисти) збудована на військовий лад. Панує в ній військова дисципліна. Що скаже центральний комітет партії, то є святим для всіх членів. І чи котрий погоджується з приказом, чи ні, а виконувати його мусить, зовсім, як в війску. В партію приймається людий лише таких, які дали достаточні доказ зо того, що вони справдішні комуністи.

В той спосіб комуністична партія сильна сама в собі зуміла захопити і вдержувати владу не лише на Україні, але і в Росії.

Як хто думає, що Україною править побіч комуністичної партії, ще хто другий, той помилюється. Є там справді Ради, в які входять так само і некомуністи. Але всьо іде так, як хоче комуністична партія. Бо крім комуністичної партії не істнує там ніяка інча. Не тому, щоби не було прихильників других партій, але тому, що большевики не дозваляють. Є отже зорганізовані комуністи і позапартійні, як їх звуть комуністи, зовсім незорганізовані, а тим самим немаючі впливу наніякі справи.

Україною таким чином верховодить комуністична партія. Істнує ніби комуністична партія України, але вона зовсім зависима від російської комуністичної партії, від Москви. Впрочім в комун. партії України правдиві Українці становлять всього кільканайцять відсотків, а переважу мають Москалі і Жиди. Тому й немислимо, щоби теперішні верховоди України вели українську державну політику. Вони ведуть загально російську.

Ради, так районові, окружні, губерніяльні як і український зїзд Рад збираються рік річно на наради і радять над ріжними справами. Та хоча до них і входить більшість некомуністів, то вирішувати можуть вони лише то, що накаже комуністична партія. Нехай спробувалиб вирішити щось друге... Ради істнують для декорації, так для людських очий. Вони радять і завідують водою, газом і тимподібними дрібницями. Але не мають впливу на державну політику України і не будуть мати впливу доти, доки паном на Україні буде комуністична партія.

Тому в сторону теперішних верховодів України ми, що стремимо до незалежної і соборної Української Республики сміло кидаємо. Ваш Том-Руд є ошустом.

СМЕРТЬ І НЕЩАСТЯ НЕ ТРАТЯТЬ НАГОДИ. НЕ ТРАТЬТЕ І ВИ. ОБЕЗПЕЧІТЬСЯ В У. Н. СОЮЗІ СЕЙЧАС. ТЕПЕР ПРИЙМАЄСЬ БЕЗ ВСТУПНОЇ ОПЛАТИ.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ І УКРАЇНКИ В НЮАРКУ І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!

Зах. Укр. Товариства Тернопільщина уладжується представленне штуки

ВОЄННА ЛЮБОВ

в одній дії

І БАЛЬ

В СУБОТУ, 19. СІЧНЯ 1924

у словенській галї при 52 West St., Newark, N. J.

Початок точно о годині 7.30 вечером.

По представленню танці до пізної ночі

ВСТУП 40 ЦЕНТІВ.

Браття і Сестри! Чи Ви чуєте, що знов починався в нашім любім краю? Вже знов вороги випхали пальцем жабу і думають боронити не свою землю, а ми будемо дивитися на них? Берімся до діла, поки час! Просимо Вас, підіпріть нашу забаву, а як зробимо, з того половину дамо на визволенне наших рідних земель. За добру забаву ручить — КОМІТЕТ.

УКР. НАРОД. ДІМ, 217-219 EAST 6th ST., NEW YORK, N. Y.

ГРОМАДЯНСТВО! НЕ ЗАБУДЬТЕ НА ГОД. 6-ту ВЕЧЕРОМ

В СУБОТУ, ДНЯ 19-ГО СІЧНЯ (ЙОРДАН) 1924

коли то відбудеся

ТЮРЕМНИЙ БАЛЬ

улаштований ТОВ. „ОБОРОНА УКРАЇНИ" Від. II. в Ню Йорку.

Вступ 50 центів на Оборону України.

Досі еще такого балю не було мiж Українцями в Ню Йорку; тож прийдіть громадно — побачите і забавитесь весело. — ВИДІЛ. 13-4

ДИТИНА НА КУФРІ

Зовсім нещоденна кракіж сталася оце недавно на однім із берлінських залізничих двірців. Один пан хотів поїхати зі своєю жінкою і малою донечкою поїхати до свояків. Тому що жінка трохи недомагала він виніс порожній куфер на перон, посадив на нім для більшої безпеки дівчинку, а сам вернув щоби спровадити жінку. Якеж було його здивоване по повороті, коли побачив, що донечка стоїть на пероні а куфра нема. Довідався, що в часі його неприсутности підійшла до дівчинки пара молодих людий, як стали любуватися дитиною і пестити її. Потім молода пані здіймила дівчинку з куфра, який вони обоє забрали і відійшли. Дівчинка приглядалася тому всему і не знала що сказати. Зручних злодіїв не знайдено.

ПОЗІР! РОБІТНИКИ НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!

Заходом Українського Товариства Теребовельська Поміч в Ню Йорку — відбудеся —

В СУБОТУ, 26. СІЧНЯ 1924

перший з ряду в цім році

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

в LIBERTY HALL,

263 E. Houston St., New York City

Початок о годині 7.30 вечером.

Вступ 40 цнт., включаючи вор текс.

Музика первородна під управою Микольчика.

За добру забаву ручить

13 КОМІТЕТ.

ЧОЛОВІК ЛУЧНИК ЧАСУ.

Чоловіка дуже влучно названо „лучником часу". В наших гадках лучимо наших предків і наше потомство. Наші гадки займають тих, котрі жили давнійше і тих, котрі прийдуть по нас. Тисячі літ вже тому як людскість помалу запізнавалася з зелами та їх лічничими приметами, довгий ланцюх поколінь хорошив ті традиції сегдачі і так далекі часи а теперішне наше стало зростаюче знання удосконалили формули ріжних лікарств до того степеня, що лишимо в нім цінний спадок нашому потомству. Трінера Гірке Вино є одним з них. Сей певний препарат можна завше уживати, кілько раз в родині терпить хтось на причині здого апетиту, жолудкових квасів, газів в кишках, затвердіння, болів голови, нервовости та инших подібних жолудкових забурень. Ваш аптикар або доставця лікарств Міні Вино все на складі а рівнож можете замістити Трінера Лагодитель Кашлю на перехолодження і кашель і Трінера Лініемент на ревматичні болі, невральгію, ломбаго і опухнення.

French Line
Compagnie Générale Transatlantique

ПОСПІШНА ЇЗДА НА І З УКРАЇНИ

Chicago	Jan. 30
La Savoie	Feb. 2
Paris	Feb. 6
Rochambeau	Feb. 20
Suffern	Feb. 27

По всі дальші інформації голоситься до місцевого агента Французької Лінії або офіси компанії

19 STATE ST., NEW YORK CITY

ХТО ВИНЕН

Кепсько жиється в Америці тому, хто не знає англійського язика. Він не може навіть обяснити Американцеви, що він знає або що вміє. Без знання англійського язика Ви похожий на німого. Учіться його а буде Вам легко жити. Після нашої легкої методи, Ви навчитесь його протягом 3. місяців. Пробну лекцію і подрібности висилаємо за 10 центів грішми або марками, можна і канадійськими. Адресуйте:

First American Preparatory School,
Dept. 46, 210 W. 147th Street,
New York City. 46-51

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ДРУКАРНЯ
УКР. НАР. СОЮЗА „СВОБОДА"

ПРИЙМАЄ ЗАМОВЛЕННЯ НА ДРУКОВАННЄ ТІКЕТІВ, РОЗКИДОК, АФІШВ, ЧЛЕНСЬКИХ КНИЖОЧОК, СТАТУТІВ, КНИЖОК, КОВЕРТ І ЛИСТОВИХ ПАПЕРІВ ДЛЯ БРАТСТВ, ТОВАРИСТВ І СЕСТРИЦТВ, ЧАСОПИСІВ І ВСІХ ИНШИХ РІЧИЯ, ЩО ВХОДЯТЬ В СКЛАД ДРУКАРСЬКИХ РОБІТ.

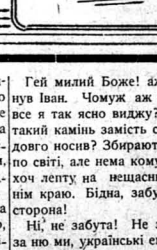

РОБОТИ ВИКОНУЄМО ПО НАЙДЕШЕВШИХ ЦІНАХ І НА ЧАС.

ПРОСИТЬСЯ ВСІ ВІДДІЛИ У. Н. СОЮЗА УДАВАТИСЯ ЗІ ВСЯКИМИ ЗАМОВЛЕННЯМИ ДО ВСОЄЇ ВЛАСНОЇ ДРУКАРНІ НА АДРЕСУ:

"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J

Байки Езопа.

ВОРОНА В ЧУЖІМ КРАЮ

Стара ворона захотіла бути гарнійшою, як на діял була. Прикрасилася в ріжне пестре піре инших птиць. Передовсім сподобалося їй павине піре.

Обрабовані птахи напали на ворону. Хотіли покарати її за глупоту й відібрати своє піре. І відібрали не лише зрадване піре, але й частину її власного вискубали.

Відвідша, як перед тим, стояла тепер ворона на посміховище инших ворон і на пересторогу для всіх глупих. (Не чванися ніколи позначеним. У нагороду матимеш насміх).

ПОВНЕ ЩАСТЄ.

(Докінчення).

По ній говорило ще кілька других осіб, але вже безпотрібно, бо збори вже були готові відгукнутися складкам.

Наконець виступив оден з робітників і коротко промовив: — Товариші! Ми чули про біду з таких уст, яким можемо вповні вірити. Покажім, що наші серця не застигли на вид людського горя. Я ставлю внесенне, щоби кождий з нас підійшов черезу до стола і заявив, кілько з його „пейди" мається взяти на добродійні цїли. А як уся сума мається розділити, це треба полишити комітетови, який нас тут склик під проводом голови цих зборів і славної нашої добродійки (згадав імя бесідниці). Я від себе на початок декларую 25 долярів.

Відтак стали робітники підходити чергою до стола із заявами, кілько хто жертвує.

Із людьми рядом ішов і Іван. Не було з моєї висунутися з втечи. Він відчував, що такий поступок не простилиб йому ні товариші робітники ані „бо-зрозуміти, але на якихсь Вірменців, Сирийців та ще кат-зна за кого! Якіж дурні отті Американці, а з ними й іммігранти!

Йому прийшла на думку та сива женщина, яку всі так сердечно привитали. Він і передше вже чув за неї. — От стара дівуля сама не знає, що робить! Може не годна була видатися тай найшла собі роботу. Але нагадав собі, що розказували йому, що вона богатого роду та що колись красуня була. Це було видно і тепер у старих але гарних чертах лиця. Щож за біда спонукала єї покинути богацьку російську і віддати себе і своє майно на поруту бомам і тремпам?

Або і той костистий великан, що провадив збори. Казали про нього що він найславніший адвокат в цілій Америці. А проте і він жертвував свій час і гроші, щоби помогти „цілому всього світу". Бо навіть був цілу сотню тисячів на щ... Хто його міг всилувати?

І тут прийшло на думку Іванови, що таксамо, як його, так і властителя фабрики присилувала та велика сила, яку звемо голосом народу. Під напором публичної опінії не встоявся ні фабрикант ні Іван.

Дурна та Америка! подумав Іван. Богатий край, щасливий, але на „пусте" викидає міліони.

Та чи справді дурні Американці? Коли вони нерозумні, так де у світі розумніщих шукати? Де є на земли така прав да для робітника і всякого, як оттут?

І став Іван розважати, що булоб сталося із ним, колиб був не прийхав до тої „дурної" Америки. Може згинувби на війні, або калікою став, а вже цілком певне бувби таким самим нуждарем, як батько. І колиб там оженився і мав діти, то таксамо, як його родичі, мусівби роздати діток по службах — на найнижчі злидні.

І тоді уперве ясно зрозумів безвихідне положенне батьків-нуждарів, які негодні притримати дітий у рідним гнізді.

Нема на чім, нема як, ні в жадн. спосіб!

І тоді уперве почув жалісливість. Представив собі свою рідню, переміщену до Галичини, і властителя фабрики, що ним, на житте зарібника-халупника на селі. І зрозумів, що ніяка добра воля, ні розум, не годні підняти на ноги селянина без землі. Він впізнав, яку велику кривду чинив родичам, коли обвинувачував їх у злиднях свого молодого віку.

Відтак прийшло йому на гадку, що булоби із ним тепер, колиб був на війні став каліокою. Пригадалось йому, що там, у краю, найшлися добрі люди, які подали помічну руку інвалідам. Може і він найшовби був між ними місце. Може і він надіявбися тепер на поміч з Америки.

А колиб був на війні забитий, то осиротивби свої діти еще малими. Яку раду дадаби собі жінка сама? А може не видержалаби страшної нуждн, померлаби і його дітиби остали круглими сиротами.

Аж задеревів, коли зясував перед собою образ своїх дітий, ще малих тоді усіх, кинених на поталу судьби у краю.

А таких сиріт тепер тисячами в Галичині! Потворилися захисти, але не для всіх. Не було за що примістити і удержати — тільки малу частину сиріт.

Гей милий Боже! аж скрикнув Іван. Чомуж аж тепер це все я так ясно виджу?! Чому такий камінь замість серця так довго носив? Збирають на всіх по світі, але нема кому зібрати хоч лепту на нещасних у рідним краю. Бідна, забута усіми сторона!

Ні, не забута! Не забудемо за ню ми, українські еміґранти! Дай Боже здоровля попам, ґазетма і тим людям, що спонукують наше сумлінне до нескінне помочи.

Тажто наші рідні, таж то діти і сини того самого роду. Не можна байдужно дивитися, як вони гинуть.

Оттаке передумав Іван, заки найшов домів. А коли прийшов то на його лици світила така радість, що аж помолодів.

Обновився Іван дущею в оден мент. Із скаменілого скупаря-невжитка став відразу правдивим чоловіком.

Добрий приклад Американців пхнув його нестримною силою у струю людяности, співчуття.

Ще того самого вечера написав довжезного листа до редакції, де за кількандцять літ, а до листа вложив цілу двайцятку та обіцяв, що кождого місяця за них не забуде. В одну коверту вложив і клеп із муки зладив залізний, а відтак і другу коверту таксамо „спрепарував", щоби на польській почті було безпечно. А другої днини жінка той лист „зареджиструвала" і квиток до хати принесла показати увечер мужеви.

Необакви були збори в справі допомоги рідному краєви. Усі ивувались, що й Іван прийшов. Коли по бесідах зачали збірку, встав Іван з місця, обернувся до всього народу і сказав:

— Краяни! Перед усіми вами каюся. Простіть, щом досі каменем був. На доказ мого роскаяння даю тепер на сироти та інвалідів 50 долярів, а на Рідну Школу дам, як з коляду до мене зайдете.

Тут Іван підійшов до стола і зложив свої гроші серед оплесків цілої громати. А він, наче ошоломлений вертав на своє місце із слезами радости на очах.

Ще ніколи в життю не почував він себе так щасливим.

Чуй Дух

Baltic America Line

9 Broadway, New York

ДО ГАМБУРГА, ДАНЦІГУ І ЛІБАВИ

Поспішна їзда на великих, модерних кораблях третою клясою кабін з 2, 4, 6 і 8 ліжками. Трета кляса з Ню Йорку, Бостону, Філядельфії вирост до Гамбурга $103.50. Данцігу $106.50, Лібави $107.00 і $5.00 поголовне.

З Бостону до Ню Йорку через Fall River лінією. З Філядельфії до Ню Йорку зелізницею.

Слідуючі відїзд з Ню Йорку:

S. S. LITUANIA ..... February 6th
S. S. ESTONIA ..... Feb. 27

Голостіться до місцевих агентів.

СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ НЕДУГ

МУЩИН І ЖЕНЩИН

як легких, жолудка, нирок, печінки, кишок і шкірних недуг, висилнене нервів, ревматизм, острі нервові і хрящеві недуги.

Порада даром.

Dr. ZINS

110 E. 16 ST., NEW YORK

Межи 4th Ave. а Irving Place

Години від 9. рано до 8. вечер.
В неділі від 9. рано до 4. пополд.

Лікарська канцелярія українського

ДОКТОРА К. БІЛИКА

при співучасти лікарів, недавно прибувших з краю

91 ST. MARK'S PLACE

(8-ма улиця, коло 1-ої Евни)

Урядові години: від 12. до 2. і від 6 до 8. веч. Телефон: Dry Dock 5143

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ

спеціяліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і зовнішні. Переволить всякі операциї. Дає мідужки безплатну пораду.

DR. B. HOHENBERG

203 EAST 13th STREET

близько 3-ої Евни

NEW YORK, N. Y.

Години офісові щоденно від 9-ої рано до 8-ої вечер.

Tel. Stuyvesant 4032

КРАСА! МОЛОДЕСТЬ!

Перед — Після

Можете виглядати кілька літ молодшими, коли лише стане серце. Ваш неправильний ритм може вирівнатися. Відстаючі уда можуть уложитися до постави. Зморщки на лиці можуть зникнути і т. д. З великою справжністю і успішно лічимо хорих мущин, женщин і дітей. Маю 28 літну практику лічення. Говорю по українськи. Години уряднові Від 9-ої рано до 7-ої вечер кождого дня. Неділі і свята до 4. пополудни

Пишіть по книжочку.

DR. G. BUKKI,
58 E. 93rd St.,
New York City

DR. M. SMITH

16 EAST 7th STREET, NEW YORK

Tel. Orchard 6072

коло церкви св. Юрія

Говорить по українськи.

Лічить успішно недуги мущин, женщин і дітей.

Найморднійші електричні апарати.

ШКОЛА АКУШЕРІЇ

учиться АКУШЕРІЇ в нашій школі або в своїй хаті під нашою дирекцією; старанна, цілковита і скора наука; прибулесь кождого часу. Що уявлення видаємо ДИПЛЬОМ. Адресувати: International School of Midwifery, Inc., Dr. S. Deutsch, Pres., 229 E. 14th St. New York City. Tel.: Lexington 4219

ДР. АНДРЕЙ БОРАК

ХИРОПРАКТОР

лічить найновішою методою ріжні заданні недуги.

210 EAST 17th St., NEW YORK, N. Y.

Понеділок, середа, пятниця від 10 рано до 8. вечер.

Вівторок, четвер, субота від 2 до 8.

Неділя від 10. до 1.

Пишіть по оказове число „Хиропрактика".

ГАБРИЇЛ КОБЗАР

ОБРАЗИ

ІКОНОСТАСИ

GABRIEL KOBZAR

ВИДАННЯ МИХ. ГРУШИВСЬКОГО

Від Куркулящини до Кумейщини, том 6, частина 1. ..... $1.50
Початки Хмельниччини, том 8, частина 2 ..... 1.00
Історія Української Літератури, том 3 ..... 1.50
Українська Революція, Др. Мих. Грушевський, Галичина в рр. 1848-1920 ..... 1.00
Прикмети, оповідання, казки і [illegible] Африки та Америки ..... [illegible]
[illegible] в розвитці (1648-[illegible] 8, частина 3 (оправ.) 2.00
[illegible] слати на адресу:
„СВОБОДА"
[illegible] Street, Jersey City, N. J.

МІТИНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

МАКАДУ, ПА. Бр. Соц. св. Духа, від. 7, повідомляє, що звичайний мітинг відбудеться о годині 2.30 пополд. в неділю, 20. січня в церковній гали при Вест Белфін стріт. На порядку нарад суть важні справи до полагодження. — Д. Капітула, пр.; П. Пухир, секр.

ГЕРБЕЛТОН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 85 повідомляє, що річний мітинг відбудеться о 12. годині пополудне в неділю, 20. січня в церковній гали під ч. 74 Н. Дарел ул. На порядку нарад справоздание уряду, контролі і вибір нових урядників. Будесь приймати нових членів до братства і до У. Н. Союза без вступного. Невиповнисяся член заплатить кару 50 цнт., а урядник 1 дол. — О. Шараварко, предс.; О. Костюк, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Йосафата, від. 217, повідомляє своїх членів, що місячний мітинг відбудеться в неділю, 20. січня о годині 2.30 пополудни. Появляється членів, що на річнім мітингу вибрано слідуючий уряд на рік 1924: М. Бінашевський, предс.; І. Теребуцька, з. предс.; К. Шевчук, секр.; І. Зацерка, з. секр.; Н. Поснак, касієр; І. Цінькоський, з. кас.; контрольори: М. Рудей, В. Лущишин і В. Ковтун; надзирателі хорих: І. Андрій і В. Максимців з міста; С. Пойсак по Вест Енгло; М. Васпишин на Норт Гутьман; делегати до Обєднання: І. Качала, Д. Цацьковський і Н. Мурашко; господарі: В. Лотоцький і І. Лущишин; прапорщики: М. Гадуцка і П. Заяць; опікуни діточий: К. Шевчук. — І. Пастушин, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Отсим подається до відома всім членам тов. Єдність, від. 163, що на річнім мітингу зістав вибраний слідуючий новий уряд на рік 1924: М. Шегда, предс.; Г. Ґрай, з. предс.; С. Ґвізь, рек. секр.; П. Мельник, фін. секр.; І. Дуда, кас.; І. Мінак, з. кас.; контрольори: П. Колодчак, І. Потучко, М. Пирнинч; опікуни хорих: Д. Коваль і В. Шегда; господарі: А. Шегда і П. Труш. Подається до відома, що мітинг відбудеться в неділю, 20. січня о годині 2. пополудни в гали І. Боднар під ч. 501 Норт 3 ул. Обовязок кождого члена прибуд, бо буде справоздание контролі і будуть перебирати нові урядники урядовання. При тій нагоді проситься, щоб кождий член приподвдив хоть по одному новому членови, бо тепер приймемесь без вступного. — П. Мельник, фін. секр.

ПІ, ПА. Бр. св. Петра і Павла, від. 40, повідомляє своїх членів, що на річнім мітингу зістав вибраний слідуючий новий уряд: Н. Сніжевський, пр.; І. Пеленський, містопр.; В. Ґаврилюк, фін. секр.; Р. Вітковський, рек. секр.; В. Томс, кас.; Н. Ґаврилів і А. Макаровський, контрольори; М. Пеленський, догл. хорих; І. Бегера, дверник. Подається до відома, що мітинґи будуть відбуватися в тій самій гали і часі як попередно. Проситься членів, щоб явились на мітинґу, а властиво кандидників і здати справоздание з коляд. Слідуючий мітинґ відбудеться в неділю, 20. січня і повисше згаданій гали і часі. — В. Ґаврилюк, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Бр. св. Михаїла, від. 142, повідомляє всіх своїх членів і прихильників, що в суботу, 19. січня відбудеться великий баль в гали Лутвина. На тім бали кождий член має явитись, а рінюк поздітувати поміж своїми знакомими, аби вступили до братства і У. Н. Союза. Кождий новий кандидат який зголоситься на згаданім балі, буде принятий без вступного і оплати до братства і У. Н. Союза. Коспитайте і нагоди, з якої не пожаєте. — А. Поливчак, предс.; Я. Лещак, кас.; П. Остапчук, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Запорожської Січ, від. 117, повідомляє своїх членів, що на річних зборах вибрано слідуючий новий уряд: В. Зубленович, пр.; С. Кучма, фін. секр.; І. Драбик, кас.; Н. Добрянський, рек. секр. — Й. Деревянка.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Подається до відома членів тов. Льва Франка, від. 93, що звичайний мітинґ відбудеться в неділю, 20. січня в гали Укр. Ам. Горожан під ч. 847 Н. Франклин ул., то годині 2. пополудни. Проситься всіх членів аби зійшлися на мітинґ, бо старий уряд буде здавати справоздание а новий уряд буде перебирати урядовище. Контроля буде здавати справоздание з минувшого року і будуть інші справи до полагодження. Повідомляється членів, що на річнім мітингу вибрано слідуючий новий уряд на рік 1924: Р. Караїм, пр.; С. Титор, з. предс.; Р. Карабінець, секр.; С. Чорновіл, з. секр.; Д. Лабунець, кас.; О. Бабяк, з. кас.; І. Витязь, С. Бабяк і М. Опришко, контрольори; С. Бабяк, О. Бабяк, І. Витязь, тростіси. Будеться приймати в члени до Тов. До У. Н. Союза без вступного. Хто з членів не прийде на мітинґ без важної причини, заплатить кару. — І. Витязь, писар.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. Усп. Пр. Діви Марії, від. 123 повідомляє, що надзвичайний річний мітинґ відбудеться о 1. годині пополд. в неділю, 20. січня в гали церковній при Норт Семій Елвінг. На порядку нарад справоздание касове за 1923 р. і вибір уряду на 1924 рік. Невиповнишся член заплатить кару 50 цнт. а урядник 1 дол. — М. Кузьмич, предс.; І. Тарас, секр.

БРУКЛІН, Н. Й. На річних зборах укр. бр. Прест. Тройці, від. 203, зістався вибраний слідуючий урядники на рік 1924: М. Шипош, предс.; П. Сідзінський, з. предс.; В. Яськевич, секр.; Т. Ващишин, з. секр.; Г. Глушко, кас.; В. Шеремета, з. кас.; Л Кіш, тростіс; П. Муж і І. Корнова, контрольори; Т. Смілка і Т. Шеремета, прапорщики; І. Кмита, капітан. Збори відбуваються кождого місяця перша суботи по перщі в церковній гали під ч. 162 Норт 5-та ул. — М. Шипош, предс.; В. Яськевич, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Тов. Любов, від. 370, повідомляє своїх членів і члениць, що мітинґ відбудеться в неділю, 20. січня о 2. годині пополудни в церковній гали від ч. 127 Парк ул. На рік 1924 зістали вибрані слідуючі урядники: М. Довгий, предс.; П. Гричанник, м. предс.; Н. Хабінець, рек. секр.; М. Підскальний, з. секр.; А. Лисак, фін. секр.; В. Бебешський, кас.; П. Проньский, з. кас.; Н. Лотоцький і О. Ґіва, догляджачі хорих; К. Стасюк і К. Марущак, контрольори; Ю. Підручний, капітан і дверник. Приглядують, що в місяцях січню і лютім приймають нових членів без вступної оплати до товариства і до У. Н. Союза. — М. Довгий, предс.; Н. Хабінець, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. св. Василія Вел., від. 229, повідомляє своїх членів, що звичайний мітинґ відбудеться о годині 1. пополудни в неділю, 20. січня в церковній гали на Семій ул. Проситься всіх членів прибути на мітинґ, бо будеться роздавати календарі. Є важні справи до полагодження, як справа балю, котрий має відбутися на першу річную мітинґу на 26. січня. Кождий член мусить взяти тікет і прибути на баль або заплатить кару яку наложено на річнім мітингу. Обовязком кождого члена бути на тім мітинґу і вирівнати довги. Невиявившися член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — П. Дочич, предс.; В. Тарас, секр.

БОФАЛЮ, Н. Й. Бр. св. о. Николая, від. 127, подає до відома своїм місевим і позамісцевим членам, що на річнім мітингу, котрий відбувся дня 9. грудня, зістав вибраний слідуючий уряд на 1924 рік: А. Грех, предс.; І. Котут, кас.; П. Володка, фін. секр.; М. Гах, рек. секр.; Е. Тимкович, Н. Чехович, контрольори; О. Макуз, Ю. Крупко, М. Ленецький, догляджачі хорих; Т. Кушка, П. Приставський, до світа; Й. Ковалевич, дверник. Повідомляється членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 20. січня зараз по Службі Божій на гали підпрохальній під ч. 308 Фімор Ейнюю. А. Грех, предс.; П. Володка, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. Бр. св. Дмитрія зіх. обнуні. Г. Поток, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори будуть відбуватися в неділю, о годині 8. вечер. Проситься всіх членів на прибути на слідуючі збори в суботу, 19. січня. Суть важні справи до полагодження. Невиявившися член на місячних зборах без ніякої перешкоди, заплатить кару після ухвали річних зборів. — І. Солтис, предс.; Н. Марків, рек. секр.

НАГЛИЙ ВІЙСЬКОВИЙ СУД В ПЕРЕМИШЛІ

Студент української техніки у Львові, обвинувачений у шпіонстві і „державній зраді".

Перемишль, 25. грудня, 1923.

У звязку з арештованими, переведеними між українським громадянством в Перемишлі дня 9-го грудня, 1923, органами тутешньої поліції і військової деферзивни, відбулась перед нагляним судом військового окружного суду в Перемишлі в неділю дня 23-го грудня, 1923, розправа проти Івана Стецева, канонїра 10-го полку тяжкої артилерії, обвинуваченого на підставі приказу властивого комендантта корпусного округа X. в Перемишлі в злочині з §§ 67 і 58 з. к.

Розправа відбулась серед всіх акцесорій військового наглого поступовання.

Обжалованого боронив безплатно адвокат і військовий оборонець др. Володимир Загайкевич.

Військовий прокуратор закинув Стецеву, що вчасі від 18. жовтня, 1923, до 9. грудня 1923, ділаючи в порозумінню з іншими особами тайної української організації, вивідувався про всілякі військові урядження 10. полку тяжкої артилерії в Перемишлі, щоби про них дати відомости чужій державі через тайну організацію, та що цим піонованнем зміряв до відірвання „Східної Малопольщі" від польської держави, до побільшення небезпеки зовні та до внутрішнього забурення.

Обжалований, молодий інтелігентний юнак, студент української техніки у Львові, перечить вину, а на запит, чому не доніс своїй владі про зносини, навязані з ним через Е. З., значить, через цивільну особу, і про розмови, ведені через ту особу — обжалований подає, що не міг зробити доносу на свого земляка.

Розправа ведена без перерви від 9. рано до пізного вечера, по переслуханню цілого ряду свідків, не дала фрікаюному судови достаточно матеріялу до казуючого вину обжалованого.

Не можна було також устійнити, чи в діланню обжалованого міститься знамена злочину шпіонства, чи головної зради, котрий то послідний злочин не підпадає під компетенцію наглого суду.

По виводах прокуратора і півтора годинних річевих, надзвичайно основних та переконуючих виводах оборонця д-ра В. Загайкевича, трибунал наглого суду признав себе невластивим і віддав справу до звичайного поступовання.

НАЙСТАРШИЙ ДІМ В НІМЕЧЧИНІ

Найстарший дім находиться в однім місточку Німеччини. Перший його власник умер в 856. році.

ВІДРОДЖЕННЯ

роман Льва Толстої, перекладу Наєсту Сімовіч, з портретом автора і з передмовою перекладачки. Друге, виправлене, з текстовою реставрацією Б. Боднарського зрівняне виданням.

Три частини в двох томах.

Брош. $2.25, опр. $2.75.

Замовлення посилайте до:

„SVOBODA",
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Заложений 1882 року

СТАНДАРД БАНК

Засоби звиш $4,500,000

Переховує фонди Урядів: Федерального, Місцевого Стейтового.

ПРИНИМАЄ ОЩАДНОСТИ НА 4 ПРОЦЕНТ

Пересилає гроші до краю і виплачує в ефективних американських долярах на місци замешкання адресата.

ПРОДАЄ ШИФКАРТИ ДО І З КРАЮ

Полагоджує справи нотаріяльні тутешні і старокраєві.

У всяких справах голоситься особисто або листовно в рідній мові до:

STANDARD BANK

AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

ПАНОВЕ СЕКРЕТАРІ І УРЯДНИКИ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ!

ВАМ ВІДОМО, ЩО НАША ФІРМА ВИРОБЛЯЄ ВСЯКІ РІЧИ БЕЗ ЯКИХ ВАШІ БРАТСТВА ЧИ ТОВАРИСТВА НЕ МОЖУТЬ ОБІЙТИСЬ.

Коли Ваше Братство чи Товариство потребує нарядного або американського прапора, церковних хоругов, лент, відзнак, шапок або инших річий, то звертіться до нас з замовленням.

МИ Є САМІ ФАБРИКАНТАМИ І ТОМУ У НАС ДІСТАНЕТЕ ДОБРУ РОБОТУ, А МАТЕРІЯЛ ЛІПШИЙ І ДЕШЕВШИЙ ЦІНИ ЯК ДЕИНДЕ.

ЦІНИ НАШИХ ПРАПОРІВ:

Американський прапор:

2x3 стіп	3x5 стіп	4x6 стіп	5x7 стіп
$2.50	$4.00	$5.00	$7.00

Український прапор з гербом на обі сторони:

2x3 стіп	3x5 стіп	4x6 стіп	5x7 стіп
$3.25	$6.00	$7.00	$10.00

Кожде Товариство чи Братство потребує все до публичних виступів, як парадів, пікніків і прогулянок, виступити з своїми прапорами, відзнаками і лентами в шапках.—Просимо щиро всіх Українців удавати до нас з повним довірєм, бо ми ручимо за тревалість і красу замовлених у нас річий. Ми уділимо Вам всяких інформацій і вишлемо Вам сейчас наш катальоґ з відрядами і подамо Вам докладну ціну. Не відкладайте але пишіть на адресу:

EAGLE REGALIA COMPANY
115 Nassau St., New York, N. Y.

ПОЗІРЕ ПОЗІРЕ

Сим подається до відома всім нашим читачам, що присилаючи до нашиєня ріжні оголошення до часописи „Свобода", треба рідочесно враз з оголошенням присилати і належитість за них. Щоби читачі могли орієнтуватися яка належитість має бути приєднана враз з даним оголошенням, будуть висилані відцелям „Свободи" 5-е день перед днем оголошення їх в часописи, так що колиби вимагала єго потреби, був час порозумітися зі сторонними. Сторони котрі не стоять пристосовати і придержуватися повисших правил, не можуть відтак нарікати на часовиць, що непомішено їм оголошення чи оголошень.

Адм. „Свободи".

ПОШУКУЮ свою жену Анну Вишнік з роду Шальковська, з села Городниці пов. Сколат, котра лишила мене тепер рік і пішла з Поляком Стефаном Попіль, а котрий відіслав свою жену до краю. Хтоби про ню знав або вона сама, прошу подати її адресу до: Wolodymyr Winnik 407 East New York St., Shenandosh, Pa. 02-23

ПОШУКУЮ Михайла Шульцького у важній справі. Голоситись на адресу: Василь Чагарин, 208 E. 21st St., New York City. 13-15

ПОШУКУЮ української дівчини від 20 до 30 літ до домашної роботи. Голоситись до:
GEORGE SMERECZOK,
302 E. 71st St., New York City
13-14

ПОШУКУЮ старшої дівчини або вдови, не більше як з двоїма дітьми і не старшої 30 літ до зарядку дому. Мені 38 літ і маю свою реальність. Зголошення слати до: 12-14
MICHAEL ANDRUSHKO,
P. O. Box 104, Scotch Plains, N. J.

ПОТРІБНО ДЖЕНІТОРА муж і жінка з одною дитиною або без дітий.
Голоситися на перший поверх під ч.
102 Wayne Street,
Jersey City, N. J.

СПРОДАМ З МОРГИ ПОЛЯ і огород з старим краю, село Денидів, повіт Бібрка. Голоситись до:
GEO. HOOK,
21 Third Ave., Kingston, N. Y.
11-13

НА ПРОДАЖ
виводи-клінерський інтерес, добре поплачуючий. Спрудно з опрочими хороби і мушу виїхати на Вести. Голоситися до: 12-13
WINDOW CLEANING CO.,
437 Ridge St., Bethlehem, Pa.

ГОТОВІ ДО МЕШКАНЯ.
Нові вигідні доми, на 3 кімнати $1,250, готівкою $300; 4 кімнатові $1,500 $400; 5 кімнатові $1750, $500; ціна включючи лоту, решта місячно як рент, вода, електрика в місті. Radio Associates, 148 Broadway, New York City. Офіс фіяї отворений до девятої вечером. Rodina Co., 151 Ave. A, New York City.

ВАЖНЕ ДЛЯ ГРАЮЧИХ АМАТОРСЬКІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ

Українськи народні строї і всякого рода инші костюми виможчиняю по дуже низьких цінах. По близші інформації пишіть на адресу:

MRS. N. STETZ,
216 Washington St., Jersey City, N. J.
Telephone: Montgomery 2213.

ПІДПИСКИ, паспорти, висилка гроший, справи нотаріяльні, чесно і тано особисто або листовно полагоджує

John Haniak, нотар

613 CARSON STR. S. S.
PITTSBURGH, PA.

КАНАДИЙСЬКА УКРАЇНСЬКА КОРАБЕЛЬНА АГЕНЦІЯ

основана в 1906 році.

ГРИГОРІЙ МЕХ, властитель.

Спродає шіфкарти на всі лінії; пересилає гроші до всіх частей світа; уділяє поради і помагає спроваджувати людей зі старого краю, скоро і безпечно. 208—

Полагоджує старокраєві справи. Уділяє потрібні інформації інтересовавшим.

Пишіть сейчас на адресу:

ANGLO-UKRAINIAN STEAMSHIP TICKET AGENCY
243 Craig Street West
Montreal, Canada.

ПЕТРО ЯРЕМА

РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ВИПОЗИЧАЄ КЕРИЧ НА ВЕСІЛЬЯ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ ДРУГІ ЗАБАВИ.

129 E. 7th St., New York City

СХІДНА МУДРІСТЬ.

Із жартів Лиса Шуаля.

Абу Л'акль, якого також називали Шуалем, себ-то лисом, мав одного дня суперечку з якимсь великим достойником, що ніколи дозволяв собі маленькі ошуства, причім назвав його „великим шахраєм". Покликаний до судді, Шуаль признав свою вину, на що суддя сказав: „Шуалю, ти образив цього великого достойника й за це мусиш дістати двадцять пять буків по пятах". „Шляхотний пане", став Шуаль торгуватись, „чи не можна трохи менше?" Суддя подумав хвилину, а тоді сказав: „Гаразд, коли ти тут прилюдно й урочисто заявиш, що ти збрехав, тоді дістанеш тільки десять буків". „Так, я збрехав", нечайно згодився Шуаль і дістав десять буків.

По доканаяній карі Шуаль довго чухав кріваві пяти й так розмовляв сам з собою: „Цей рахунок зовсім не є такий простий. За брехню дістають десять буків, за правду двадцять пять. Скільки б я дістав, коли б змішав брехню з правдою? Ні, цей рахунок зовсім не є такий простий".

Чужинець, над яким Шуаль вже часто глузував, схотів на нім помститись і приніс йому саме під час базару відламок зеркального шкла. Шуаль, який ще ніколи такого не бачив, став здивовано його розглядати. Тоті чужинець голосно засміявся й почав кричати: „диви, чистісінька малпа!" „Справді малпа", відповів Шуаль і покачав головою. На це взяв з долу малий камінець і став ним відшкрябувати позолоту з зеркала, аж заки показалось чисте шкло. Піднісши чисте місце до ока, він почав крізь нього розглядати лице чужинця. „О пане!" сказав він, „тепер я бачу малпу ще краще, ніж пере цим". І присутні так сміялись, що чужинець мусів утікти, не встигши й попрощатись.

Одного разу, коли Шуаль був у Стамбулі, чутка про його мудрість дійшла до слуха самого падишаха. Цікавий подбанням людину, про яку на базарах стільки оповідається, султан звелів начальникови свого двора привести Шуаля до дивану.

Начальник двора був грубезний пан, а притім уже недоброзичливий, і про нього казали, що він ще ні разу в житті не сміявся. Він пішов на базар, розшукав Шуаля й на слідуючий день привів його перед султанові очі. „Мир тобі, о батьку премудрости!" привітав його султан. „Диви, я хочу спитатися твоєї поради в одній справі й надіюсь, що ти дасш таку відповідь, яка відповідатиме глибині твоєї мудрости". „Питай, о подишаху падишахів!" сказав Шуаль і низько вклонився. „Диви", промовив султан і показав на начальника двора, „цей чоловік має жінку, яку він обвинувачує у зраді. Що їй за це зробити?" Шуаль пожував бороду, втохи подумав і сказав: „треба їй дати буків". Розчарований цею звичайною відповіддю, султан спитав: „скільки, о ти, кого називають мудрим?" Шуаль тоді спитав: „а скільки вона має літ?" — „Вісімнадцять", одказав начальник двора. „Вісімнадцять?" перепитав Шуаль, „а як довго вона є твоєю жінкою?" — „Вже чотирі роки", відповів начальник двора. „Ну, то їй треба дати чотирнадцять буків, за кождий рік життя по одному букові." — „Але ж вона має вісімнадцять літ?" зауважив начальник. „Вісімнадцять?" сказав Шуаль, „вісімнадцять? Ти помиляєшся, адже чотирі роки вона була твоєю жінкою, а їй треба дати по букові за кождий рік її життя".

Ледве встиг він це вимовити, як приходить слуга й доносить що жінка начальника двора щойно втекла. Падишах дуже цим утішився й сказав до Шуаля: „Ну, Шуалю, скільки буків треба їй тепер дати, коли й зловлять?" На це Шуаль впав до султанових ніг і промовив: „присягаюсь бородою пророка — вона не повинна дістати жадного бука. Утікши від цього чоловіка, вона помолодшала найменше на десять років. Отож вона тепер має лише чотирі роки, бо як віднятн десять від чотирнадцяти, то зістається чотири. А малолітніх дітей не вільно бити, о повелителю правовірних, бо так написано у законі".

Султан так розреготався, як ще ніколи не сміявся. Він подарував Шуалеви перетень з власного пальця, а втікачку заборонив переслідувати.

Вийшовши одного дня з мечеті, Шуаль раптом спинився серед улиці, наче за чимсь шукаючи. Якийсь другий чоловік, побачивши це, спинився й собі, бажаючи помогти Шуалеви знайти загублену річ. Таскільки він не дивився, він нічого не міг побачити й тоді сказав до Шуаля: „я радо поможу тобі шукати, але не знаю, що ти згубив". Шуаль на це ні слова й дай собі дивиться на землю. Добрий чоловік, думаючи, що Шуаль недочував, вдруге сказав йому те саме, але вже голоснійше. Шуаль знов промовча. Коли той втретє сказав йому те саме й знов не дістав ніякої відповіди, то нарешті йому вирвався тер пець і він закричав: „чи ти не чуєш, що я тобі кажу, верблюде ти горбатий?" Шуаль обернувся лицем до питаючого, але знов нічого не відказав. Розлючений чоловік не міг вже цього витримати й вдарив Шуаля в самий горб. Але як тільки він це зробив, так він зараз покаявся, що покривдив невинного. Він упав Шуалеви в ноги й щиро сказав: „О пане, прости, чи ти можеш простити, то прости! Гнів мене був заслепив, бо я подумав, що ти глузуєш з мене".

Тут Шуаль підвів очі, радісно обняв того чоловіка й сказав: „Аж тепер я знайшов те, що шукав: людське серце. Дякую ж тобі, що ти допоміг мені його шукати".

Про Шуаля ще оповідають таке. Сидів він одного вечера перед своєю хатою, а тут летів голуб і щось таке упустив, чого він довше не міг тримати. Упущене впало Шуалеви прямісінько на ніс. „Хвала Алахови!" промовив мудрець і втерся. Приятелі, які були свідками цеї події, здивовано спитали, чому Шуаль саме в цю хвилину прославляє Алаха. „Тому", відповів Шуаль, „що Алах коровам не дає крил".

(Перекл. з турецької).